

1-1Beth Johnson Foundation
v sodelovanju s
Slovensko univerzo za tretje
življenjsko obdobje

Stopimo skupaj, bodimo skupaj – program medgeneracijskega učenja

Uvod v oblike medgeneracijskega
povezovanja

Učna enota 1

Srečanje generacij. Foto Miklavž Čuk 2012

2-1Uvod v oblike medgeneracijskega povezovanja

V tej knjižici boste našli načrt za izvajanje medgeneracijskih delavnic. Izvedeli boste, česa se bodo udeleženci vaše delavnice naučili. Knjižica vsebuje tudi sezname za preverjanje opravljenih nalog in formularje, s katerimi boste pridobili vrnitvene informacije. Vključene dejavnosti služijo kot primer tistih dejavnosti, ki jih boste lahko uporabili v delavnici, pri čemer je namen delavnice predvsem razumeti oblike medgeneracijskega povezovanja. Vsebina delavnice se nanaša na razumevanje tega, kar oblika medgeneracijskega povezovanja je. Poudarek daje razumevanju koristi za vključene generacije in prepoznavanje sprememb, ki jih bo učenje povzročilo, sprememb, ki jih bo moč tudi prikazati. V tej knjižici so tudi dejavnosti, ki vam bodo pomagale združiti različne generacije.

Kontekst medgeneracijskega povezovanja

Medgeneracijsko povezovanje je na prvi pogled samouveno. Mi vsi smo izkusili medgeneracijske vezi, kajti brez njih ne bi nihče od nas preživel. Vse nas so vzgojile starejše generacije in privzgojene lastnosti ter značilnosti so postale naša druga koža. Generacije nastopajo v družini. Generacije doživljamo v vsakdanjem življenju, v socialnem življenju, kjer se družimo denimo z otroki, mladimi in odraslimi.

Vloga generacij v družbi pa je manj poznana. Za mnoge, ki tega koncepta ne poznajo, je tudi medgeneracijsko učenje nekaj takega kot učenje v družini ali učenje za vlogo starih staršev. V čem je torej medgeneracijsko učenje in v čem so oblike medgeneracijskega povezovanja različne? To je vprašanje, ki ga boste v tej delavnici nedvomno srečali. Medgeneracijska delavnica je nova in spodbudna naloga celo za izkušene praktike. Nemaokrat imajo mladi stereotipne predstave o starejših. Velja tudi obratno. Starejši imajo stereotipne predstave o mladih. Izvajanje oblik medgeneracijskega povezovanja pa pomeni, da bo vaša organizacija vidnejša v prostovoljskem sektorju ali da bo vaša ustanova vidnejša v javnem sektorju. Oblike medgeneracijskega sodelovanja lahko strateško povežemo s posameznimi politikami ali vplivamo na to, da se posamezne politike oblikujejo tam, kjer še ne obstojajo: Spodbujanje razvoja lokalne skupnosti, spodbujanje trdnosti lokalne skupnosti, razvoj posameznih sosesk in načrtovanje urbanega prostora. Oblike medgeneracijskega povezovanja vključujejo različne generacije in morda so prav zato takšne oblike uspešne.

Udeleženci se v oblikah medgeneracijskega povezovanja dobro počutijo. Združevanje generacij zahteva občutljivo in učinkovito načrtovanje oblik medgeneracijskega povezovanja.

Kaj naj bi mentorji v medgeneracijskem izobraževanju dosegli?

- Razumevanje oblik medgeneracijskega povezovanja
- Zaupanje udeležencev, da je takšno povezovanje pomembno.
- Zavedanje udeležencev o tem, da oblike medgeneracijskega izobraževanja prinašajo spremembe.
- Zavedanje tudi o tem, da tovrstne oblike lahko pripomorejo k oblikovanju ustrežnejših politik in k načrtovanju lokalnega razvoja. Zavedanje o tem, da je znanje o generacijah pomembno za različna okolja: podjetja, izobraževalne ustanove, nevladne organizacije, lokalne skupnosti, soseske itd.
- Temeljno razumevanje povezav med načrtovanjem in evalviranjem oblik medgeneracijskega povezovanja. Znanje in zavedanje o načrtovanju uspešnih oblik medgeneracijskega povezovanja in uspešnih projektov na tem področju, kjer se združijo različne generacije.
- Izmenjava zamisli o tem, kako lahko evalvacijo pripravijo udeleženci sami in kako so lahko vanjo vključeni.

3-1Vsebina

Seznam mentorjevih nalog

4-1 Seznam mentorjevih nalog za izvajanje delavnic v oblikah medgeneracijskega povezovanja

Naloge, ki jih morate opraviti dan pred začetkom delavnice

Za kaj morate poskrbeti in kaj morate imeti na dosegu roke:	✓
Naslov, kjer bo delavnica potekala in kontaktne podatke o kraju izobraževanja (poštna številka, mesto ali vas, stavba, navodila o tem, kako priti tja, zemljevid)	
Tri usmerjevalne lepake z navedbo organizatorja, naslova delavnice, kraja, časa izobraževalnega srečanja	
Razpored predavalnic in postavitev stolov ter miz (pomembno je vedeti ali lahko pohištvo premikate, ali lahko lepitate informacije na stene ali kam drugam)	
Kontaktne podatke, denimo za tehnično osebje in materialno podporo	
Informacije o organizatorju, organizatorjevo promocijsko gradivo in promocijsko gradivo udeležencev	
Napisano predstavitev delavnice, Power point izročke, naslovnico izobraževanja v Power point izvedbi	
Organizacija storitev za udeležence – pijača, prigrizek, kosilo, dietna hrana	
Opremo za mentorja in udeležence (USB ključek, prenosni računalnik z naloženim Power point programom, programom za DVD in slušno predvajanje, projektor, mikrofona, zvočnike, CD, DVD, flip chart, papir za flip chart, papir A4 ali beležnice, barvne lepilne listke, kemične svinčnike in barvne klobučevinaste svinčnike oziroma markerje za pisanje na belo tablo)	
Podpora za skupine s posebnimi potrebami, invalide (slabo slišče, osebe s slabim vidom, gibalno ovirane, dislektike ipd.)	
Informacije o tem, kje se nahajajo sanitarije, prva pomoč, gasilni aparati	
Seznam navzočih (ime, priimek, ustanova / podjetje / organizacija, elektronski naslov, telefonska številka, podpis)	
Pripomočke za izvedbo posameznih dejavnosti: na posameznih papirjih izpisane definicije, karte, študije primerov, fotokopije izročkov, drugo	
Evalvacijski vprašalnik	

5-1Uvod v oblike medgeneracijskega povezovanja

Rezultati izobraževanja

Na koncu izobraževanja bodo udeleženci sposobni, da:

- povedo, kaj je oblika medgeneracijskega povezovanja, kako jo lahko opredelimo in povežemo s posameznimi politikami, strategijami, z dejanskim projektnim delom ali posameznimi medgeneracijskimi dejavnostmi,
- razumejo, na kakšen način je oblika medgeneracijskega povezovanja pomembna in na kakšen način se umešča v posamezne družbene kontekste in okolja. Kako lahko podpre lokalni razvoj, kako se vdene v delo z otroki, starejšimi ljudmi ali družinami.
- razumejo, zakaj je pomembno omogočiti združevanje generacij,
- uporabijo vrsto dejavnosti, ki pomagajo razumeti, kaj so in kako nastajajo družbeni stereotipi o posameznih generacijah,
- razumejo osnove vsebinskega programiranja, načrtovanja, izvajanja in evalvacije oblik medgeneracijskega povezovanja in izobraževanja,
- razumejo evalvacijo in evalvacijske tehnike.

Uvod v delavnico medgeneracijskega povezovanja

6-1 (vpišite kraj, datum in uro začetka)

10:00 Predstavitev in potek delavnice

Kaj je oblika medgeneracijskega povezovanja in kaj je medgeneracijsko delo?

Praktična dejavnost in razprava, ki potekata v majhni skupini z namenom, da se pojasnijo koncepti in definicije, ki se navezujejo na oblike medgeneracijskega povezovanja.

11:15 Odmor

Medgeneracijsko delo, cilji, strategije, projekti in politike:

Zagovarjajmo svojo zamisel

Daljša skupinska dejavnost, ki omogoča ustvarjanje mrež med organizacijami udeležencev ob strokovni podpori Univerze za tretje življenjsko obdobje. Informacije o ustreznih politikah.

12:30 13:15 Kosilo

Kako veste, da so vaše izobraževalne dejavnosti učinkovite?

Kratek pregled vprašanj, povezanih z evalvacijo

14:00 Odmor

Kako uspešno združujemo generacije?

Praktične dejavnosti in zamisli, ki jih lahko uporabite tudi na drugih področjih izobraževanja. Utemeljene so na teoriji in razpravi.

Evalvacija današnje delavnice

Vrnitvene informacije in dopolnilna vprašanja

15:55 – 16:00 Podelitev spričeval in zaključek

11-1Razmislek in vrnitvene informacije

Ime in priimek:
Kontaktni podatki (elektronski naslov, telefonska številka):
HVALA

Prosimo, povejte, koliko mislite, da veste o oblikah medgeneracijskega povezovanja, učenja in delovanja. Ocenite svoje znanje na začetku in nato znova na koncu izobraževalnega dne. Ustrezno oceno obkrožite.

Nimam veliko znanja

1-2-3-4-5-6-7-8-9-10

Imam veliko znanja

Kako ocenjujete današnje izobraževanje? (označite s kljukico)

Slabo Razmeroma slabo Dobro Zelo dobro

Kako ocenjujete ustreznost in koristnost vsebine?

Slabo Razmeroma slabo Dobro Zelo dobro

Kako ocenjujete izvedbo in vsebino današnjega izobraževanja?

Slabo Razmeroma slabo Dobro Zelo dobro

Kaj bi lahko bilo boljše?

12-1Povejte nam ...

Nekaj, kar boste lahko uporabili pri svojem delu ...

Nekaj, česar ste se v tem dnevu naučili ...

Nekaj, za kar ste si želeli, da bi obravnavali, pa nismo ...

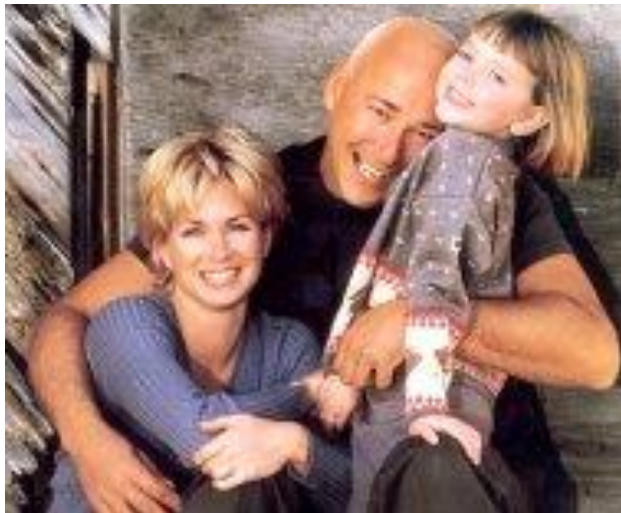
Nekaj, kar bi si želeli zapomniti si za zmeraj ...

Nekaj, kar imate namen uporabiti kot rezultat današnjega dne ...

Nekaj, kar bi nam radi še povedali ...

13. -0 Generacije, generacije... kako si jih predstavljate

Morda vas bo začudilo, pa vendar! Generacija ni časovni koncept zato ne govorimo o prvi, drugi ali tretji generaciji in pri tem mislimo na zaporedna časovna obdobja, ki naj bi jim pripadale. Generacije so družbeni in zgodovinski koncept, generacije se med seboj razlikujejo, zaradi sprememb, ki nastanejo v družbi (družbene prekinitve kot so vojna, ločitev Slovenije od Jugoslavije, razslojevanje ali polarizacija družbe, drugačna socializacija in integracija v družbo, sprejemanje odraslih vlog, nastop postkapitalizama, globalizacije, konec industrije nastop storitvenih dejavosti; šolske in druge reforme itd). Zaradi velikih družbenih sprememb so se generacije oblikovale po svoje.

Oglejte si naslednje slike in povejte, kaj te povedo o generacijah.

13-1 Kaj je oblika medgeneracijskega povezovanja?

Opredelitev

Oblika medgeneracijskega povezovanja poveže ljudi, da skupaj opravijo smiselne in za vse dobre dejavnosti, te pa naj izboljšajo medsebojno razumevanje in medsebojno spoštovanje generacij. Prispevajo k izgradnji trdnejših in bolj povezanih skupnosti.

Oblika medgeneracijskega povezovanja vključuje vse in temelji na pozitivnih virih, ki jih mladi in stari lahko ponudijo drug drugemu in drugim generacijam okrog njih.

Medgeneracijske dejavnosti so učinkovit način, kako obravnavati številna vprašanja, mnoga med njimi so ključna politična vprašanja, kot so denimo gradnja skupnosti dejavnih državljanov, spodbujanje dejavnega državljanstva, revitaliziranje sosesk in lajšanje družbene neenakosti, kar pomeni tudi vključevanje obrobni skupin v družbo.

Še opredelitev medgeneracijskih dejavnosti

»... Medgeneracijske dejavnosti so posamezne dejavnosti ali dogodki, pa tudi projekti kjer se generacije pomešajo med seboj – kjer lahko starejši in mlajši, ki se sicer morda sploh ne bi srečali, doživijo povezovanje, počnejo stvari skupaj na pozitiven in ustvarjalen način. Medgeneracijski projekti lahko vključujejo dejavnosti, ki omogočajo premoščanje ovir – kulturnih, družbenih, institucionalnih pa tudi arhitekturnih ovir. Medgeneracijske dejavnosti ustvarjajo prostor za srečevanje starejših in mlajših, da se ti lahko spoznajo in vodijo skupne dejavnosti.

14-1 Je ali ni?

Če je vaš odgovor da ali ne, povejte zakaj.

Skupina, ki jo sestavljajo mladi in starejši ljudje se sreča v želji, da bi oblikovala skupnostni vrt.	Skupina otrok obiše dom starejših, kjer poje božične pesmi.
Skupina mladih in starejših se zbere, da bi se skupaj učili o digitalni fotografiji, da bi jim bilo skupaj lepo in da bi skupaj naredili koledar, ki ga bo neka nevladna organizacija uporabila za pridobivanje finančnih sredstev.	Urbanisti povabijo starejše in mlajše na sestanek, da bi se skupaj odločili, s kakšnimi klopami, koši za odpadke in s kakšnimi lučmi bo opremljena ulica.
Skupina mladih in starejših se sestane. Skupaj igrajo karte in skupaj večerjajo.	Skupina mladih se uči, kako narediti film o starejših in o tem, kaj so počeli nekoč, v 50-ih letih.
Četrtni svet se odloči, da morajo na sestanke povabiti predstavnike vseh starostnih skupin.	Nekatere starejše povabijo v šolo, da tam spregovorijo o tem, kako je teklo življenje nekoč.
Mestna občina razvije strategijo kakovostnega staranja, osredotočeno na starejšim in mlajšim ter srednje starim prijazne soseske.	Skupini starejših na plesnem srečanju ponudijo kavo in pijačo mlajši.
Skupina mladih in starejših se sreča, da preskusijo nekatere recepte iz vojnih časov in se učijo o zdravi prehrani ter poceni pripravi hrane.	Društvo planincev organizira pohode in izobraževanje za vse svoje člane. Nedavno so člani vseh generacij napisali igro, jo postavili na oder in jo predstavili lokalni skupnosti.

15-1 Kaj menijo udeleženci:

Odgovori na vprašanja, zakaj so oblike medgeneracijskega povezovanja in sodelovanja pomembne?

Oblike medgeneracijskega povezovanja so pomembne iz naslednjih razlogov:

- povežejo različne poglede - vzpostavijo medsebojno razumevanje,
- načenjajo stereotipe in predsodke,
- pripomorejo k manjši osamljenosti mladih in starih,
- pospešijo medsebojno sporazumevanje, omogočajo spoznavanje različnih kultur in povečajo družbeno trdnost,
- so v podporo prostovoljstvu, povečajo ponos pri ljudeh, ki živijo v isti četrti, in spodbudijo angažiranje v civilni družbi,
- pritegnejo nevladne organizacije, prostovoljski sektor
- storitve v lokalni skupnosti postanejo učinkovitejše in so dosegljive vsem,
- bolje so uporabljeni različni viri,
- pomaga razumeti in spoštovati različnost,
- omogoča, da se spremembe zgodijo,
- pomaga ustvariti bolj trdno lokalno skupnost,
- poveča sodelovanje prebivalcev, gradnjo skupnih vrednot in omogoča boljše odločanje,
- je v pomoč mladim ali starejšim, da vstopijo na trg dela in da ta ostanejo,
- pomaga upravljati z ljudmi in delovnimi procesi,
- podjetja, ustanove ali organizacije, pa tudi lokalne skupine postanejo produktivnejše,
- ustvari novo znanje in inovacije.

16-1 Moja zamisel je najboljša

S to dejavnostjo ugotavljamo, na kakšen način so oblike medgeneracijskega povezovanja pomembne na različnih področjih in v različnih okoljih.

Navodila za dejavnosti

- V skupinah si zamislite medgeneracijsko delo, v katero se bodo lahko vključile vaše organizacije in delale skupaj.
- Preučite dejavnosti, imenovane *Moja zamisel je najboljša*. Preučite lokalne politične utemeljitve in kazalce v povezavi z oblikami medgeneracijskega povezovanja. Vaše medgeneracijsko delo naj bi ustrezalo vsaj dvema temeljnima politikama in večjemu številu kazalcev, ki naj bi jim ustrezali z izvajanjem posameznih dejavnosti. Uporaba dopolnilnega seznama koristi oblik medgeneracijskega povezovanja in medgeneracijskega dela tako za mlade kot starejše in širšo lokalno skupnost.
- Pripravite svoje zamisli in dokažite, da so vaše zamisli najboljše.

2-1 Evalvacijski kviz

Ali so trditve resnične ali napačne?

1. Glavni razlog za evalvacijo je, da dokažemo, da je nekaj bilo vredno denarja, ki smo ga vložili
2. Za evalvacijo so odgovorni le tisti, ki so zaposleni v posamezni organizaciji
3. Evalvacija pomeni, da odkrijemo, kje se je »zalomilo«
4. Zato, da speljemo evalvacijo, moramo biti posebej usposobljeni
5. Evalvacijo je moč izvesti le na koncu projekta
6. Rezultate evalvacije je treba podati v poročilih tistim, ki evalvacijo od nas pričakujejo

23-1 Evalvacija oblik medgeneracijskega povezovanja

Nekaj koristnih vprašanj

- Kaj je namen in smisel evalvacije?
- Kaj bi želeli ugotoviti?
- Kdo bo udeležen v oblikovanju in izvajanju evalvacije? Na kakšen način bo udeležene? Ali bodo vsi odločali glede ciljev, obsega, časa oblike in načinov dajanja vrnitvenih informacij o doseženih rezultatih?
- Kateri vidiki oblike medgeneracijskega povezovanja bodo evalvirani?
- Kdo bo pri tem pomagal?
- Kako boste zbrali informacije
- Ali ste pridobili soglasje vseh, na katere se boste obračali v času evalvacij?
- Ali že obstojajo kakšni evalvacijski sistemi?
- Na kakšen način bo evalvacija uporabljena in kdo jo bo uporabil?

24-1 Evalvacija vplivnosti oblik medgeneracijskega povezovanja

Izberite štiri odgovore, za katere mislite, da so najpomembnejši v povezavi z evalvacijo medgeneracijskega povezovanja, učenja in delovanjaladki

1. Pozitivno razmišljam o svojem življenju
2. Pozitivno razmišljam o staranju
3. Srečnejši sem
4. Telesno sem bolj dejaven
5. Sodelujem z drugimi in se družim z različnimi generacijami
6. Zdi se mi, da sem naše skupne točke z drugimi generacijami
7. Počutim se vključen v skupnost
8. Imam boljši dostop do trga dela
9. Čutim, da je moja lokalna skupnost varna
10. Pogovarjam se z drugimi ljudmi iz različnih generacij in iz moje lokalne skupnosti

25-1 Uvodne dejavnosti

Trajajo naj 5 minut

Podobnosti in razlike

Poskrbite, da vsakdo vidi vsakogar in poskrbite za to, da boste imeli tudi opazovalce dejavnosti. Prosite udeležence, da vstanejo ali dvignejo roko, če mislijo, da se trditve nanašajo na njih. Na primer, vstanite ali dvignite roko, če:

- imate domačo žival
- imate namen iti na volišče pri naslednjih volitvah
- imate radi Božič in novo leto
- če ste kdaj prejeli nagrado za karkoli, v čemer ste dobri
- ste kdaj prejeli nagrado po naključju
- igrate kakšen inštrument ali pojete
- se pogosto jezite
- posedujete kaj dragocenega
- se spominjate resnično lepih počitnic
- preveč gledate televizijo

Izberite vprašanja, ki vam bodo, vam, mentorju, pridobila informacije in vedenje o udeležencih in to naj bo uvod v bolj strukturirano razpravo. Na primer, z zgoraj omenjenimi vprašanji se lahko osredotočite na:

- hišne ljubljence, družabništvo z njimi, osamljenost
- volitve in sodelovanje v procesih odločanja
- preteklo in sedanje sodelovanje
- praznovanja nekoč in danes: kdaj smo dobre volje in zakaj
- sreča in usoda
- nadzorovanje lastnega življenja, tega, kar se nam dogaja
- izražanje mnenj, pozitivnih in negativnih emocij
- kaj naredi, da je nekaj dragoceno različnim ljudem
- prosti čas – televizija glasba itd.

26-1 Stereotipne izjave

Stereotipi so primitivne miselne sheme, ki jih hitro ponotranjimo in se tudi zato hitro širijo. Na glas preberite naslednje vrstice, udeleženci pa naj dvignejo roko, če mislijo, da se izjave nanašajo na mlade oz. na starejše, ali morda na ene in druge.

- stalno tičijo skupaj in se ne mešajo z drugimi starostnimi skupinami
- so grozni vozniki, na cesti nas ogrožajo
- prepričani so, da je svet narejen za njih in samo za njih
- mislijo, da so vsevedni
- nikoli niso zadovoljni
- zmeraj godrnjajo in se pritožujejo
- kaj res nimajo kaj boljšega početi, kot da postopajo po parkih in nakupovalnih centrih
- zakaj so tako pozabljivi
- ko bi jaz imel toliko prostega časa kot oni
- zakaj se ne obnašajo svojim letom primerano

27-1 Značilnosti generacij

- orišite si roko
- okrog prstov so vprašanja. Napišite odgovor nanje.
- na prazne prste in dlan obesite svoja vprašanja

Kje ste se rodili?

Se spomnite glasbe ali dogodka iz časov, ko vam je bilo 20 let?

Kaj vas najbolj zanima?

28-1 Pravna in etična vprašanja

Zbiranje informacij in vodenje evalvacije o medgeneracijskih dejavnostih je lahko dokaj osebe narave, zato moramo upoštevati kar nam nalagajo posamezni zakoni.

Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS št. 86/2004, z dne 5. 8. 2004) daje okvir podajanju osebnih podatkov. Zakon organizacije opozarja, naj s podatki postopajo previdno. Zakon nalaga, da posamezno osebo opozorite, v kakšen namen boste uporabljali njene podatke in pridobite njeno privoljenje v ta namen. Zakon se nanaša na besedno in slikovno gradivo.

Zakon o varstvu osebnih podatkov zahteva, da naj bodo:

1. Podatki v obdelavi v skladu z zakonom
2. Da naj se uporabljajo za določene namene
3. Da naj bodo podatki ustrezni, relevantni in ne preveč obširni
4. Da naj bodo podatki natančni
5. Da jih ne smemo uporabljati dlje, kot je potrebno
6. Da naj jih obdelujemo v skladu s pravicami
7. Da naj bodo varni

Če nekdo noče razkriti svojih podatkov, lahko uporabite druge načine, da pridobite informacije, tako da fotografirate delo, ki ga je nekdo opravil, pri tem pa pazimo, da na fotografiji ni podobe posamezne osebe. Slike podnaslovimo s posplošenimi naslovi, kot so »Na srečanju lokalne skupine« ali kaj podobnega.

Primer:

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje se obvezuje, da bo zbrane osebne podatke in slikovno gradivo uporabljala zgolj z namenom, da širi vedenje o svojih dejavnostih in svojem družbenem poslanstvu in za raziskovanje področja izobraževanja starejših. V ta namen vas prosimo za soglasje, ki ga podate s podpisom pristopne izjave na sedežu Univerze.

29-1 Medgeneracijsko delo z otroki in odraslimi s posebnimi potrebami

Kadar delamo z otroki in še posebej takrat kadar javnosti predstavljamo njihovo delo, moramo kar se da varovati podatke o njih. Če na primer razstavimo podobe otrok, zberemo le naslednje podatke:

1. Ime:
2. Kraj, ker je potekal projekt
3. Kdaj se je projekt odvijal

V primeru otrok morajo formularje o rabi fotografij in drugih podob podpisati starši ali otrokovi skrbniki.

Najpomembnejši dokument, ki ureja otrokove pravice, je **Konvencija Združenih narodov o otrokovih pravicah**, denimo:

Otrok mora imeti zagotovljene možnosti za rast in usposobitev za samostojno življenje in delo.

Starši morajo svojemu otroku ustvariti pogoje za intelektualni in moralni razvoj.

Zagotoviti mu morajo svobodo izražanja, svobodo misli, vesti in veroizpovedi, svobodo združevanja in mirnega zbiranja.

Svojega otroka morajo starši preživljati, kar pomeni, da morajo kriti izdatke za življenje, vzgojo, šolanje in njegovo izobraževanje itd.

2Beth Johnson Foundation
v sodelovanju s
Slovensko univerzo za tretje
življenjsko obdobje

Stopimo skupaj, bodimo skupaj – program medgeneracijskega učenja

Povežimo generacije

Učna enota 2

2-2Povežimo generacije

Uvod v oblike medgeneracijskega povezovanja

V tej knjižici boste našli načrt za izvajanje medgeneracijskih delavnic. Izvedeli boste, česa se bodo udeleženci vaše delavnice naučili. Knjižica vsebuje tudi zapiske mentorjev medgeneracijskega učenja in izobraževanja, sezname za preverjanje opravljenih nalog in formularje, s katerimi boste pridobili vrnitvene informacije. Vključene dejavnosti služijo kot primer tistih dejavnosti, ki jih boste lahko uporabili v poldnevni delavnici, ki se osredotoča na povezovanje predstavnikov različnih generacij na prijeten, podporen, učinkovit in predvsem pozitiven način.

Kontekst medgeneracijskega povezovanja

Združevanje predstavnikov generacij, ki se med seboj ne poznajo, zahteva načrtovanje in pripravo ne glede na okoliščine in kontekst, v katerih združevanje poteka. Vedeti moramo, da imajo vsi, ne glede na starost, različne lastnosti. Lahko so sramežljivi, boječi in ti občutki se lahko v njim nepoznanih okoljih okrepijo. Kadar so srečanja sproščena in neformalna, jih je včasih še težje izvesti.

Kadar se srečajo različne generacije med seboj, moramo razmisliti še o nekaterih stvareh, kot so denimo dostop do zgradb in prostorov, kajti med udeleženci se lahko znajdejo tudi gibalno ovirani. Razmisliti moramo tudi o premoščanju stereotipnih predstav posameznih generacij o drugih generacijah. Te lahko »izbruhnejo« na prvem srečanju. Vedeti moramo tudi, da posamezne generacije komunicirajo na sebi lasten način, zato predlagamo, da se še pred prvim srečanjem ločno sestanemo s predstavniki posameznih generacij. Na teh srečanjih »predelamo« skrbi, stereotipe, predsodke in izmenjamo zamisli. Prva srečanja naj bi bila razvedrilna. Spodbudijo naj zanimanje in pričakovanja.

Kaj naj bi mentorji v poldnevni delavnici dosegli?

- Razumevanje tega, da je oblika medgeneracijskega povezovanja pravzaprav proces, ki se odvija po posameznih stopnjah.
- Vedenje o tem, kako načrtujemo proces povezovanja in kako se nanj pripravimo.
- Spoznanje, da se na pot lahko postavi veliko predsodkov, stereotipov. Da jim moramo prisluhniti in se nanje odzvati na občutljiv način.
- Razumevanje možnih ovir, ki se lahko postavijo po robu skupinskim srečanjem. Te so lahko praktične narave, pa tudi kulturne, telesne, psihološke narave in zato moramo proces povezovanja dobro načrtovati.
- Spoznanje, da so srečanja generacij pomembna, da je treba srečevanje generacij »lajšati« in omogočati, tako da ustvarimo sproščeno ozračje in zaupanje.

3-2Vsebina

4-2Seznam mentorjevih nalog za izvajanje delavnic v oblikah medgeneracijskega povezovanja

Naloge, ki jih morate opraviti dan pred začetkom delavnice

Za kaj morate poskrbeti in kaj morate imeti na doseg roke:	✓
Naslov, kjer bo delavnica potekala in kontaktne podatke o kraju izobraževanja (poštna številka, mesto ali vas, stavba, navodila o tem, kako priti tja, zemljevid)	
Tri usmerjevalne lepake z navedbo organizatorja, naslova delavnice, kraja, časa izobraževalnega srečanja	
Razpored predavalnic in postavitev stolov ter miz (pomembno je vedeti ali lahko pohištvo premikate, ali lahko lepitate informacije na stene ali kam drugam)	
Kontaktne podatke, denimo za tehnično osebje in materialno podporo	
Informacije o organizatorju, organizatorjevo promocijsko gradivo in promocijsko gradivo udeležencev	
Napisano predstavitev delavnice, Power point izročke, naslovnico izobraževanja v Power point izvedbi	
Organizacija storitev za udeležence – pijača, prigrizek, kosilo, dietna hrana	
Opremo za mentorja in udeležence (USB ključek, prenosni računalnik z naloženim Power point programom, programom za DVD in slušno predvajanje, projektor, mikrofona, zvočnike, CD, DVD, flip chart, papir za flip chart, papir A4 ali beležnice, barvne lepilne listke, kemične svinčnike in barvne klobučevinaste svinčnike oziroma markerje za pisanje na belo tablo)	
Podpora za skupine s posebnimi potrebami, invalide (slabo slišče, osebe s slabim vidom, gibalno ovirane, dislektike ipd.)	
Informacije o tem, kje se nahajajo sanitarije, prva pomoč, gasilni aparati	
Seznam navzočih (ime, priimek, ustanova / podjetje / organizacija, elektronski naslov, telefonska številka, podpis)	
Pripomočke za izvedbo posameznih dejavnosti: na posameznih papirjih izpisane definicije, karte, študije primerov, fotokopije izročkov, drugo	
Evalvacijski vprašalnik	

5-2Uvod v oblike medgeneracijskega povezovanja

Rezultati izobraževanja

Na koncu izobraževanja bodo udeleženci sposobni, da:

- povedo, kaj je oblika medgeneracijskega povezovanja, kako jo lahko opredelimo in povežemo s posameznimi politikami, strategijami, z dejanskim projektnim delom ali posameznimi medgeneracijskimi dejavnostmi,
- razumejo, na kakšen način je oblika medgeneracijskega povezovanja pomembna in na kakšen način se umešča v posamezne družbene kontekste in okolja. Kako lahko podpre lokalni razvoj, kako se vdene v delo z otroki, starejšimi ljudmi ali družinami.
- razumejo, zakaj je pomembno omogočiti združevanje generacij,
- uporabijo vrsto dejavnosti, ki pomagajo razumeti, kaj so in kako nastajajo družbeni stereotipi o posameznih generacijah,
- razumejo osnove vsebinskega programiranja, načrtovanja, izvajanja in evalvacije oblik medgeneracijskega povezovanja in izobraževanja,
- razumejo evalvacijo in evalvacijske tehnike.

11-2Razmislek in vrnitvene informacije

Ime in priimek
Kontaktne podatki (elektronski naslov, telefonska številka)
HVALA

Prosimo, povejte, koliko mislite, da veste o medgeneracijskem delu in povezovanju. Ocenite svoje znanje na začetku izobraževalnega dne in nato znova na koncu izobraževalnega dne. Ustrezno oceno obkrožite.

Nimam veliko znanja

1-2-3-4-5-6-7-8-9-10

Imam veliko znanja

Kako ocenjujete današnje izobraževanje? (označite s kljukico)

Slabo Razmeroma slabo Dobro Zelo dobro

Kako ocenjujete ustreznost in koristnost vsebine?

Slabo Razmeroma slabo Dobro Zelo dobro

Kako ocenjujete izvedbo in vsebino današnjega izobraževanja?

Slabo Razmeroma slabo Dobro Zelo dobro

Kaj bi lahko bilo boljše?

12-2Povejte nam ...

Nekaj, kar boste lahko uporabili pri svojem delu ...

Nekaj, česar ste se v tem dnevu naučili ...

Nekaj, za kar ste si želeli, da bi obravnavali, pa nismo ...

Nekaj, kar bi si želeli zapomniti si za zmeraj ...

Nekaj, kar imate namen uporabiti kot rezultat današnjega dne ...

Nekaj, kar bi nam radi še povedali ...

13-2 Kaj je oblika medgeneracijskega povezovanja?

Opredelitev

Oblika medgeneracijskega povezovanja poveže ljudi, da skupaj opravijo smiselne in za vse dobre dejavnosti, te pa izboljšajo medsebojno razumevanje in medsebojno spoštovanje generacij. Prispevajo k izgradnji trdnejših in bolj povezanih skupnosti.

Oblika medgeneracijskega povezovanja vključuje vse in temelji na pozitivnih virih, ki jih mladi in stari lahko ponudijo drug drugemu in drugim generacijam okrog njih.

Medgeneracijske dejavnosti so učinkovit način, kako obravnavati številna vprašanja, mnoga med njimi so ključna politična vprašanja, kot so denimo gradnja skupnosti dejavnih državljanov, spodbujanje dejavnega državljanstva, revitaliziranje sosesk in lajšanje družbene neenakosti, kar pomeni vključevanje marginaliziranih družbenih skupin.

Še ena definicija medgeneracijskih dejavnosti

»... Medgeneracijske dejavnosti potekajo kot projekti, kot posamezne dejavnosti ali dogodki, kjer se generacije pomešajo med seboj – kjer lahko starejši in mlajši, ki se sicer morda sploh ne bi srečali, doživijo povezovanje, počnejo stvari skupaj na pozitiven in ustvarjalen način. Medgeneracijske pobude lahko vključujejo dejavnosti, ki omogočajo premoščanje ovir – kulturnih, družbenih, institucionalnih pa tudi arhitekturnih ovir. Medgeneracijske dejavnosti ustvarjajo prostor za srečevanje starejših in mlajših, da se ti lahko spoznajo in vodijo skupne dejavnosti.

14-2 Težave in ovire na poti vzpostavljanja oblik medgeneracijskega povezovanja

Katere ovire se lahko postavijo na pot vzpostavljanja oblik medgeneracijskega povezovanja:

- v podjetju/ustanovi/organizaciji
- med partnerji v projektu
- med posamezniki

Vpletanje skupnosti v oblike medgeneracijskega povezovanja.

Med možnimi ovirami so naslednje:

- udeleženci čutijo, da takšne oblike niso primerne za njih
- različne organizacije, ki skrbijo za medgeneracijsko povezovanje, lahko uporabljajo neustrezno govorico in terminologijo
- razumevanje temeljnih konceptov, kot so: oblika medgeneracijskega povezovanja ni zadostno
- projekt vzame preveč časa, udeleženci imajo raje, da nimajo obveznosti
- varstvo otrok
- šolski urniki in šolske počitnice
- čas, ko pade mrak
- stroški in prevoz za člane
- razlike v jeziku
- predsodki
- lokalna zgodovina
- negativen odnos, na primer strah do tega, kaj bodo drugi mislili o našem povezovanju z drugimi generacijami
- nezaupanje do drugih generacij

15-2Dejavnosti v povezavi s stereotipi (vir: Hiltop Primary School New Castle)

Izpolnite tri sklope trditev, ki se nanašajo na mlajše in starejše. Natančno in resnicoljubno odgovorite na vprašanja in vprašalnik vrnite mentorju

Sklop 1 – Mladi

V nadaljevanju je nekaj trditev, s katerimi bi lahko opisali mlade.

Mladi ljudje so:

	zelo	razmeroma	ne vem	razmeroma	zelo	
dobri						slabi
prijetni						neprijetni
srečni						nesrečni
hitri						počasni
čedni						grdi
zanimivi						dolgočasni
čisti						umazani
prijazni						kruti
modri						puhloglavi
Priljubljeni						osovraženi
pošteni						nepošteni

16-2Sklop 2 – Navzočnost starejših v učni skupini

Prosimo, obkrožite en odgovor:

1. Ali mislite, da bi vas lahko starejši človek:

(a) Poučeval?	Da	Ne	Ne vem
(b) Vam pomagal pri delu?	Da	Ne	Ne vem
(c) Vam nudil prijateljsko oporo?	Da	Ne	Ne vem

2. Kaj bi se zgodilo, če bi se starejši človek priključil vaši učni skupini

(a) Bil bi nezaupljiv	Da	Ne	Ne vem
(b) Preverjal bi, če znate dovolj	Da	Ne	Ne vem
(c) Zaradi njega ne bi bili sproščeni	Da	Ne	Ne vem
(d) Neprestano bi govoril in si lastil socialni prostor z dolgočasnimi zgodbicami	Da	Ne	Ne vem

3. Zakaj mislite, da bi se starejši priključil vaši učni skupini?

(a) Da pokaže svoje znanje	Da	Ne	Ne vem
(b) Da vam pomaga	Da	Ne	Ne vem
(c) Zato, ker ima rad otroke in mlade	Da	Ne	Ne vem
(d) Zato, ker želi biti koristen	Da	Ne	Ne vem
(e) Zato, ker je osamljen	Da	Ne	Ne vem
(f) Zato, ker »ne ve«, kako bi zapolnil prosti čas	Da	Ne	Ne vem
(g) Zato, ker je vedoželjen	Da	Ne	Ne vem
(h) Drugo			

4. Bi bili zadovoljni, če bi vam pri vodenju učene skupine pomagal nekdo, ki je starejši?

Da Ne Ne vem

5. Bi se obrnili na starejšega, če bi imeli učne težave?

Da Ne Ne vem

6. Se vam zdi, da bi starejši potrebovali pomoč pri vživljanju v vašo učno skupino in če da, kakšno vrsto pomoči bi potreboval?

Da Ne Ne vem

7. Bi bili v takšnem primeru pripravljeni pomagati starejšemu in če da, na kakšen način?

Da Ne Ne vem

17-2Sklop 3 – Mlajši

V nadaljevanju je nekaj trditev, s katerimi bi lahko opisali **starejše**.

	zelo	razmeroma	ne vem	razmeroma	zelo	
Dobri						slabi
prijetni						neprijetni
srečni						nesrečni
Hitri						počasni
Čedni						grdi
zanimivi						dolgočasni
Čisti						umazani
prijazni						kruti
modri						puhloglavi
Priljubljeni						osovraženi
pošteni						nepošteni

Nasvet

Kaj bi svetovali mentorju medgeneracijski učne skupine? Podajte tri nasvete:

1.

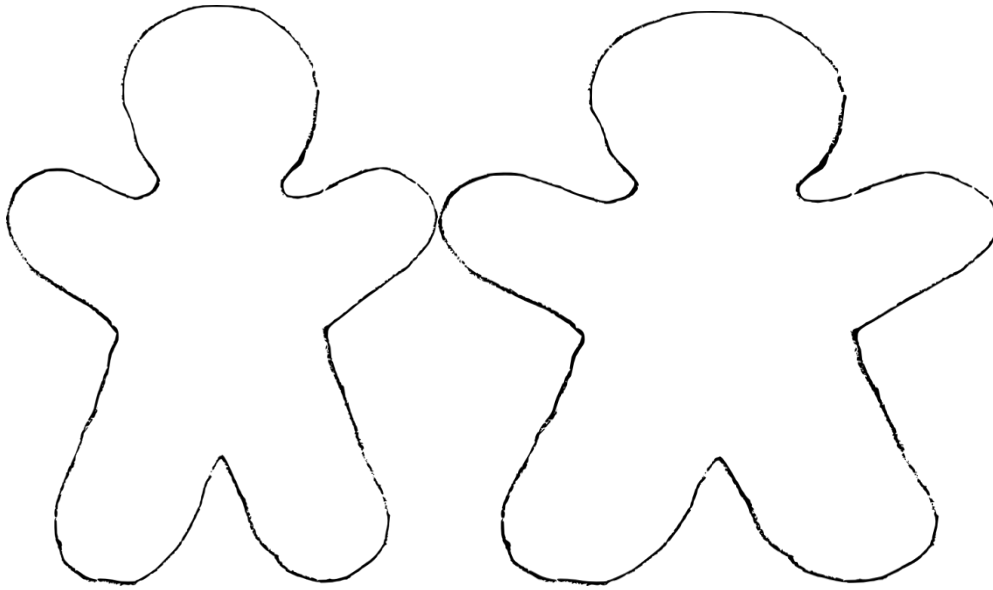
2.

3.

Hvala za čas in trud

18-2Razprava o stereotipih – Sladki možicelj

To dejavnost smo namenili mešani skupini starejših in mlajših, ki že imajo izkušnje z različnimi generacijami. Dejavnost velja izvesti pred prvim srečanjem generacij v starostno ločenih skupinah. V parih ali majhnih skupinah narišite dve podobi možiceljev.

Starejša oseba

Mlajša oseba

Na podobo starejše osebe vpišite , kaj mlajši razmišljajo o starejših. Kako starejši izgledajo, kaj počnejo

Na podobo mlajše osebe vpišite, kaj starejši razmišljajo o mladih. Kako mlajši izgledajo, kaj počnejo.

Po zaključeni dejavnosti poročajte celotni skupini.

To dejavnost so predlagali učenci iz Norham College, North Tyneside

Nemška zvezna agencija za zaposlovanje

je vodila kampanjo za prepričevanje javnosti, s katero je želela opozoriti na predsodke in stereotipe o starejših in mlajših v podjetjih. V nadaljevanju predstavljamo dve torbici različnih let, slogan kampanje pa pravi Obe prinašata veliko. Pod mlajšo torbico vpišite prednosti mlajših delavcev, oziroma vaše mnenje o tem vprašanju, pod starejšo torbico vpišite prednosti starejših delavcev, oziroma svoje mnenje o tem vprašanju.

19-2 Stereotipne izjave o mladih in starih

Stereotipi so primitivne miselne sheme, ki jih hitro ponotranjimo in se tudi zato hitro širijo med ljudmi. Na glas preberite naslednje vrstice, udeleženci pa naj povedo, če mislijo, da se izjave nanašajo na mlade oz. na starejše, ali morda na ene in druge. Preštejte odgovore za vsako kategorijo posebej.

- stalno tičijo skupaj in se ne mešajo z drugimi starostnimi skupinami. Mlajši, starejši, oboji?
- so grozni vozniki, na cesti nas ogrožajo. Mlajši, starejši?
- prepričani so, da je svet narejen za njih in samo za njih. Mlajši, starejši., oboji?
- mislijo, da so vsevedni. Mlajši, starejši, oboji?
- nikoli niso zadovoljni. Mlajši, starejši, oboji?
- zmeraj godrnjajo in se pritožujejo. Mlajši, starejši, oboji?
- kaj res nimajo kaj boljšega početi, kot da postopajo po parkih in nakupovalnih centrih. Mlajši, starejši, oboji?
- zakaj so tako pozabljivi. Mlajši, starejši, oboji?
- ko bi jaz imel toliko prostega asa kot on Mlajši, starejši, oboji?i.
- zakaj se ne obnašajo svojim letom primeru. Mlajši, starejši, oboji?

20-2Sprožilci razprave

Te trditve izhajajo iz diskusijske skupine, ki je potekala v Kanadi.

Miti ali dejstva o mladih ljudeh

Mit

Mladi ljudje so najpogostejši povzročitelji nasilja v naši državi

Dejstvo

Mladi so redkeje obsojeni zaradi nasilja kot odrasli

Mit

Starejši so pogosteje žrtve nasilja mladih

Dejstvo

Viktimološke študije in raziskave javnega mnenja kažejo, da so starejši manjkrat žrtve nasilja. Najpogostejše žrtve nasilja mladih so drugi mladi, še posebej fantje.

Mit

Vse mlade prestopnike bi bilo najbolj zapreti

Dejstvo

Čeprav je potrebno nekatere mlade ljudi dati v poboljševalne zavode, pa ostaja dejstvo, da se vsi mladi vrnejo v svoje okolje.

Mit

Mladi zaidejo v težave, ker je njihovo vedenje destruktivno in slabonamerno.

Dejstvo

Številni mladi zagrešijo kriminalno dejanje zaradi slabih domačih razmer, zaradi šole, vrstnikov, s katerimi se potikajo naokrog ali zaradi pomanjkanja konstruktivnih dejavnosti, v katerih bi lahko sodelovali. Več kot je dejavnikov tveganja v življenju mladega človeka, več je možnosti, da pride mlad človek v navzkriž z zakonom.

Mit

Večina mladostnikov je lenih in nočejo sodelovati v skupnosti.

Dejstvo

Šest od desetih mladih je v Veliki Britaniji že v prostovoljskih organizacijah.

21-2 Miti ali dejstva o starejših

Mit

Starejši so vsi »enaki«

Dejstvo

Starejši se bolj razlikujejo med seboj kot pripadniki katerikoli drugih starostnih skupin. Vsaka generacija starejših ima kulturne in zgodovinske izkušnje, ki si jih je nabrala skozi življenje. Starejši imajo, tako kot vsi drugi, različna prepričanja, prihajajo iz različnih okolij in pričakujejo, da jih bodo drugi obravnavali kot posameznike in ne kot skupino.

Mit

Starejši običajno živijo sami in osamljeno. Večina starejših je v bližnjih stikih z družino in/ali prijatelji.

Mit

Starejši so breme za družbo.

Dejstvo

Starejši lahko prispevajo na pozitiven način. Raziskave kažejo, da 60 % vsega, kar imajo, prispevajo za druge generacije. Starejši so dejavni v lokalni skupnosti, prispevajo čas kot prostovoljci. V Sloveniji približno 40 % starejših skrbi za vnuke ali ostarele sorodnike in prijatelje. 32 % starejših v starosti med 56 in 60 let je zaposlenih.

Mit

Staranje pomeni telesno in duševno pešanje.

Dejstvo

Telesno pešanje je počasen, postopen vseživljenjski proces. Človek najbolj telesno opeša med 30 in 40 letom. V poznejših letih življenja pešajo čuti, nastopijo sistemske bolezni in pride do invalidnosti, vendarle temu ni zmeraj tako.

Mit

Vsi starejši so senilni ali bodo postali senilni

Dejstvo

Večina starejših ohrani spomin. Alzheimerjeva bolezen prizadene manj kot 1% starejših med 60 in 64 letom starosti in manj kot 3% starejših v starosti med 70 in 74 let. Izguba spomina prizadene predvsem ljudi na 85 let.

Ali mislite, da so v Sloveniji ti miti in dejstva drugačni?

22-2Skupinska pravila

Skupinska pravila nastanejo kot posledica razprave in soglasje udeležencev in mentorja. Skupinska pravila postavijo meje obnašanju vseh udeležencev v medgeneracijski skupini. Ta pravila dosežemo na prvem medgeneracijskem srečanju.

Lahko se denimo sporazumemo o jeziku, ki ga bomo uporabljali in o načinu razpravljanja. Na skupinska pravila morajo pristati vsi udeleženi. Morda bi bilo dobro tudi, da razpravljamo o tem, kaj se zgodi, če pravila niso upoštevana. Skupinska pravila se nanašajo na:

- upoštevanje dogovorjenega urnika, točnost, izvrševanje nalog
- prožnost
- upoštevanje pravice vsakogar, da spregovori, govor je omejen na določen čas
- dogovor o tem, kdo razpravo vodi, kdo je odgovoren
- obnašanje
- sprejemanje odločitev
- odmori in prigrizki

23-2Uvodne dejavnosti

Pomembno je, a prepoznamo razkorak, ki obstoja med različnimi starostnimi skupinami.

Razkorak prepoznamo na uvodnem srečanju, ki ga priredimo za vsako starostno skupino posebej.

Zakaj?

- da spoznamo udeležence
- da jim omogočimo, da govorijo odprto in iskreno
- da se zavedo težav in ovir, da zgradimo zaupanje za naslednje skupne korake
- da bi bili udeleženci zmožni izmenjati zamisli v nadaljevanju medgeneracijskega druženja

Naslednja stopnja medgeneracijskega projekta je, da se starostne skupine srečajo med seboj na prijazen način in da dobijo ustrezno znanje. Za to prvo srečanje bi morda veljalo poiskati nevtralen prostor in organizirati potovanje ali denimo obisk muzeja, galerije in podobno.

Pri prvem srečanju moramo razmišljati o tem, kako:

- ustvarimo sproščeno ozračje
- si pridobimo zaupanje in zavzeto ene ali več starostnih skupin oziroma posameznikov
- razmišljati moramo o skupnih temah za uvodne dejavnosti: počitnice, potovanja, nakupovanje, transport, kuhanje in hrana, obdelovanje vrta ipd.
- opozoriti bolj na podobnosti kot na razlike med generacijami
- se lotiti vprašanj, ki težijo različne starostne skupine
- se dogovoriti o temeljnih pravilih
- pojasniti namen projekta
- ustvariti prostor za vprašanja in za izražanje zaskrbljenosti
- pripraviti se za fazo načrtovanja, v katero bodo vključeni vsi
- izbrati pravo uvodno dejavnost (Ice breaker), ki se nanaša na vsebino oblike medgeneracijskega povezovanja.

24-2Dejavnosti

Dejavnost **Podobnosti in razlike** omogoči, da udeleženci lahko hitro in brez zadržkov povedo kaj o sebi. Ta dejavnost je primerna za malo izobražene. Lahko pa jo tudi priredimo za tiste, ki so gibalno ovirani.

Dejavnost, imenovana **Stereotipne izjave** traja malo dlje. Na spletnih straneh je moč najti številne druge dejavnosti, ki podpirajo gradnjo medsebojnih odnosov v medgeneracijskih skupinah.

Dejavnost imenovana **Deklaracija o žargonu** nakazuje težave v komunikaciji med generacijami. Ta dejavnost sproži razprave, ki gradijo mostove med generacijami

Malo več zaupanja pa bodo udeleženci potrebovali, če bodo hoteli pridobljene informacije posredovati skupini.

Še ena, nekoliko daljša dejavnost je **Značilnosti generacij**. To je lahko individualna ali skupinska dejavnost. Primerna je za ločene starostne skupine ali pa za skupno srečanje več generacij. Vprašanja, ki jih postavljamo so lahko različna. Z njimi lahko pridobimo splošne informacije za skupine, ki jih potem izmenjujejo med seboj, lahko pa so vprašanja takšna, da ustrezajo posameznikom. To dejavnost lahko ponovimo na koncu programa, oziroma projekta, da ugotovimo, če so se začetni odgovori do konca kaj spremenili. Ker gre za grafično dejavnost, lahko njene rezultate razobesimo. To lahko storimo v mešanih skupinah ali pa v starostno ločenih skupinah. Razobešeno gradivo ponuja možnosti za razpravo in za nadaljevanje dela v naslednjih srečanjih. Razobešeni rezultati lahko služijo tudi kot dokaz v procesih evalvacije.

25-2 Značilnosti generacij

- orišite si roko
- okrog prstov so vprašanja. Napišite odgovor nanje.
- na prazne prste in dlani obesite štiri *svoja* vprašanja

Kje ste se rodili?

Se spomnite glasbe ali dogodka iz časov, ko vam je bilo 20 let?

Dostop do dela pri 20tih letih?

Dostop do zdravstvenih storitev pri 20 tih letih?

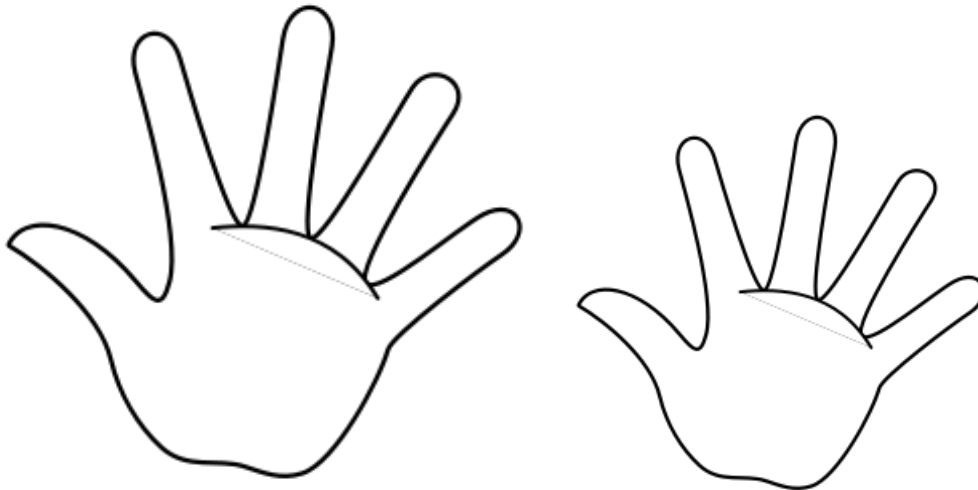
Dostop do izobraževanja pri 20 tih letih?

Dostop do kulture pri 20 tih letih?

Dostop do stanovanja pri 20 tih letih?

Možnosti potovanja pri 20tih letih?

KJE STE SE RODILI

Se spomnite glasbe ali dogodka iz časov, ko vam je bilo 20 let?

26-2 Podobnosti in razlike

Poskrbite, da vsakdo vidi vsakogar in poskrbite za to, da boste imeli tudi opazovalce dejavnosti. Prosite udeležence, da vstanejo ali dvignejo roko, če mislijo, da se trditve nanašajo na njih. Na primer, vstanite ali dvignite roko, če:

- imate domačo žival
- imate namen iti na volišče pri naslednjih volitvah
- imate radi Božič in novo leto
- ste kdaj prejeli nagrado za karkoli, v čemer ste dobri
- ste kdaj prejeli nagrado po naključju
- igrate kakšen inštrument ali pojete
- se pogosto jezite
- posedujete kaj dragocenega
- se spominjate resnično lepih počitnic
- preveč gledate televizijo

Izberite vprašanja, ki vam bodo, vam, mentorju, pridobila informacije in vedenje o udeležencih in to naj bo uvod v bolj strukturirano razpravo. Na primer, z zgoraj omenjenimi vprašanji se lahko osredotočite na:

- hišne ljubljence, družabništvo z njimi, osamljenost
- volitve in sodelovanje v procesih odločanja
- preteklo in sedanje sodelovanje
- praznovanja nekoč in danes: kdaj smo dobre volje in zakaj
- sreča in usoda
- nadzorovanje lastnega življenja, tega, kar se nam dogaja
- izražanje mnenj, pozitivnih in negativnih emocij
- kaj naredi, da je nekaj dragoceno različnim ljudem
- prosti čas – televizija glasba itd.

27-2 Deklaracija o žargonu

Navodila

Udeleženci v veliki medgeneracijski skupini opredelijo pojem žargon. Vprašajte, katere besede lahko v žargonu nadomestijo besedo čudovito.

Razdelite kopije deklaracije o žargonu manjšim podskupinam, dodajte še druge besede, pričnite s tekmovanjem med skupinami. Lahko napišete tudi pesem.

	Besede mladih	Besede starejših
Mladi		
Starejši		
Čudovito		
Dobro		
Lepo		
Policija		
Denar		
Privlačna ženska		
Hiša		
Prijatelj		
Avto		
Na svidenje		

29-2 Kako lahko sodelovanje generacij naredimo učinkovito?

Udeleženci vseh generacij se morajo počutiti močnejše, vrednejše, sposobnejše za odločanje, zmožne napredovanja v času trajanja medgeneracijskega projekta.

Skupine se lahko vključijo v:

- odločanje o temi medgeneracijskega povezovanja ali o temi projekta oziroma dejavnosti medgeneracijskega povezovanja,
- načrtovanje projekta, odločanje o prostoru in pogostnosti srečevanj,
- dajanje predlogov in oblikovanje projektnih dejavnosti,
- oblikovanje in širjenje informacij, pisanje in oblikovanje predstavitev lističev,
- postopke evalviranja,
- pridobivanje zaposlenih, novih udeležencev, skupin,
- zbiranje informacij za evalvacijo,
- organiziranje dogodkov ob otvoritvi projekta in organiziranje praznovanja projektnih dosežkov,
- predstavljanje projekta na srečanjih, konferencah, krajevnih forumih in v javnih občilih
- vzdrževanje projekta, t.j. načrtovanje naslednje stopnje projekta in pridobivanje denarnih sredstev.

30-2Pravna in etična vprašanja

Zbiranje informacij in vodenje evalvacije o medgeneracijskih dejavnostih je lahko dokaj osebe narave, zato moramo upoštevati kar nam nalagajo posamezni zakoni.

Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS št. 86/2004, z dne 5. 8. 2004) daje okvir podajanju osebnih podatkov. Zakon organizacije opozarja, naj s podatki postopajo previdno. Zakon nalaga, da posamezno osebo opozorite, v kakšen namen boste uporabljali njene podatke in pridobite njeno privoljenje v ta namen. Zakon se nanaša na besedno in slikovno gradivo.

Zakon o varstvu osebnih podatkov zahteva, da naj bodo:

1. Podatki v obdelavi v skladu z zakonom
2. Da naj se uporabljajo za določene namene
3. Da naj bodo podatki ustrezni, relevantni in ne preveč obširni
4. Da naj bodo podatki natančni
5. Da jih ne smemo uporabljati dlje, kot je potrebno
6. Da naj jih obdelujemo v skladu s pravicami
7. Da naj bodo varni

Če nekdo noče razkriti svojih podatkov, lahko uporabite druge načine, da pridobite informacije, tako da fotografirate delo, ki ga je nekdo opravil, pri tem pa pazimo, da na fotografiji ni podobe posamezne osebe. Slike podnaslovimo s posplošenimi naslovi, kot so »Na srečanju lokalne skupine« ali kaj podobnega.

Primer:

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje se obvezuje, da bo zbrane osebne podatke in slikovno gradivo uporabljala zgolj z namenom, da širi vedenje o svojih dejavnostih in svojem družbenem poslanstvu in za raziskovanje področja izobraževanja starejših. V ta namen vas prosimo za soglasje, ki ga podate s podpisom pristopne izjave na sedežu Univerze.

Medgeneracijsko delo z otroki in odraslimi s posebnimi potrebami

Kadar delamo z otroki in še posebej takrat, kadar javnosti predstavljamo dejavnost za otroke, moramo kar se da varovati podatke o njih. Če na primer razstavimo podobe otrok, zberemo le naslednje podatke:

1. ime,
2. kraj, kjer je potekal projekt,
3. kdaj se je projekt odvijal.

1Beth Johnson Foundation
v sodelovanju s
Slovensko univerzo za tretje
življenjsko obdobje

Stopimo skupaj, bodimo skupaj – program medgeneracijskega učenja

Načrtovanje in evalvacija oblik
medgeneracijskega povezovanja

Medgeneracijsko učenje »Stari mladi novinarj«i (arhiv SUTŽO, 1984)

Učna enota 3

2-3Uvod v oblike medgeneracijskega povezovanja

V tej knjižici boste našli načrt za izvajanje medgeneracijskih delavnic. Izvedeli boste, česa se bodo udeleženci vaše delavnice naučili. Knjižica vsebuje tudi zapiske mentorjev medgeneracijskega učenja in izobraževanja, sezname za preverjanje opravljenih nalog in formularje, s katerimi boste pridobili vrnitvene informacije. Vključene dejavnosti služijo kot primer tistih dejavnosti, ki jih boste lahko uporabili v delavnici, pri čemer je namen delavnice predvsem razumeti oblike medgeneracijskega povezovanja. Vsebina delavnice se nanaša na razumevanje tega, kar oblika medgeneracijskega povezovanja je. Poudarek daje razumevanju koristi za vključene generacije in prepoznavanje sprememb, ki jih bo učenje povzročilo in ki jih bo moč tudi prikazati. V tej knjižici so tudi dejavnosti, ki vam bodo pomagale združiti različne generacije.

Kontekst medgeneracijskega povezovanja

Oblike medgeneracijskega povezovanja so za nekatere nekaj samoumevnega. Vse nas so vzgojile starejše generacije in privzgojene lastnosti ter značilnosti so postale naša druga koža. Spet drugi generacije doživljajo v vsakdanjem življenju. V druženju s svojimi otroki in prijatelji. Za nekatere je koncept generacije dokaj nepoznan. Za njih je medgeneracijsko učenje nekaj takega kot učenje v družini ali učenje za vlogo starih staršev. V čem je torej medgeneracijsko učenje in v čem so oblike medgeneracijskega povezovanja različne. To je vprašanje, ki ga boste v tej delavnici nedvomno srečali. Medgeneracijska delavnica je nedvomno nova in spodbudna naloga celo za izkušene praktike. Nemalokrat imajo mladi stereotipne predstave o starejših. Velja tudi obratno. Starejši imajo stereotipne predstave o mladih. Izvajanje oblik medgeneracijskega povezovanja pa pomeni, da bo vaša organizacija vidnejša v prostovoljskem sektorju ali da bo vaša ustanova vidnejša v javnem sektorju. Oblike medgeneracijskega sodelovanja lahko strateško povežemo s posameznimi politikami ali vplivamo na to, da se posamezne politike oblikujejo tam, kjer še ne obstojajo: Spodbujanje razvoja lokalne skupnosti, spodbujanje trdnosti lokalne skupnosti, razvoj posameznih sosesk in načrtovanje urbanega prostora. Oblike medgeneracijskega povezovanja vključujejo različne generacije in morda so prav zato takšne oblike uspešne. Udeleženci se v oblikah medgeneracijskega povezovanja dobro počutijo. Združevanje generacij zahteva občutljivo in učinkovito načrtovanje oblik medgeneracijskega povezovanja.

Kaj naj bi mentorji v medgeneracijskem izobraževanju dosegli?

- Razumevanje oblik medgeneracijskega povezovanja in zaupanje udeležencev, da je takšno povezovanje pomembno.
- Zavedanje o tem, da oblike medgeneracijskega izobraževanja prinašajo spremembe.
- Zavedanje tudi o tem, da tovrstne oblike lahko pripomorejo k oblikovanju ustrežnejših politik in k načrtovanju lokalnega razvoja.
- Zavedanje o tem, da je znanje o generacijah pomembno za različna okolja: podjetja, izobraževalne ustanove, nevladne organizacije, lokalne skupnosti, soseske itd.
- Temeljno razumevanje povezav med načrtovanjem in evalviranjem oblik medgeneracijskega povezovanja. Znanje in zavedanje o načrtovanju uspešnih oblik medgeneracijskega povezovanja in uspešnih projektov na tem področju, kjer se združijo različne generacije.
- Izmenjava zamisli o tem, kako lahko evalvacijo pripravijo udeleženci sami in kako so lahko vanjo vključeni.

3-3Vsebina

4-3 Seznam mentorjevih nalog za izvajanje delavnic v oblikah medgeneracijskega povezovanja

Naloge, ki jih morate opraviti dan pred začetkom delavnice

Za kaj morate poskrbeti in kaj morate imeti na doseg roke:	✓
Naslov, kjer bo delavnica potekala in kontaktne podatke o kraju izobraževanja (poštna številka, mesto ali vas, stavba, navodila o tem, kako priti tja, zemljevid)	
Tri usmerjevalne lepake z navedbo organizatorja, naslova delavnice, kraja, časa izobraževalnega srečanja	
Razpored predavalnic in postavitev stolov ter miz (pomembno je vedeti ali lahko pohištvo premikate, ali lahko lepitate informacije na stene ali kam drugam)	
Kontaktne podatke, denimo za tehnično osebje in materialno podporo	
Informacije o organizatorju, organizatorjevo promocijsko gradivo in promocijsko gradivo udeležencev	
Napisano predstavitev delavnice, Power point izročke, naslovnico izobraževanja v Power point izvedbi	
Organizacija storitev za udeležence – pijača, prigrizek, kosilo, dietna hrana	
Opremo za mentorja in udeležence (USB ključek, prenosni računalnik z naloženim Power point programom, programom za DVD in slušno predvajanje, projektor, mikrofona, zvočnike, CD, DVD, flip chart, papir za flip chart, papir A4 ali beležnice, barvne lepilne listke, kemične svinčnike in barvne klobučevinaste svinčnike oziroma markerje za pisanje na belo tablo)	
Podpora za skupine s posebnimi potrebami, invalide (slabo slišče, osebe s slabim vidom, gibalno ovirane, dislektike ipd.)	
Informacije o tem, kje se nahajajo sanitarije, prva pomoč, gasilni aparati	
Seznam navzočih (ime, priimek, ustanova / podjetje / organizacija, elektronski naslov, telefonska številka, podpis)	
Pripomočke za izvedbo posameznih dejavnosti: na posameznih papirjih izpisane definicije, karte, študije primerov, fotokopije izročkov, drugo	
Evalvacijski vprašalnik	

5-3Uvod v oblike medgeneracijskega povezovanja

Rezultati izobraževanja

Na koncu izobraževanja bodo udeleženci sposobni, da:

- povedo, kaj je oblika medgeneracijskega povezovanja, kako jo lahko opredelimo in povežemo s posameznimi politikami, strategijami, z dejanskim projektnim delom ali posameznimi medgeneracijskimi dejavnostmi,
- razumejo, na kakšen način je oblika medgeneracijskega povezovanja pomembna in na kakšen način se umešča v posamezne družbene kontekste in okolja. Kako lahko podpre lokalni razvoj, kako se vdene v delo z otroki, starejšimi ljudmi ali družinami.
- razumejo, zakaj je pomembno omogočiti združevanje generacij,
- uporabijo vrsto dejavnosti, ki pomagajo razumeti, kaj so in kako nastajajo družbeni stereotipi o posameznih generacijah,
- razumejo osnove vsebinskega programiranja, načrtovanja, izvajanja in evalvacije oblik medgeneracijskega povezovanja in izobraževanja,
- razumejo evalvacijo in evalvacijske tehnike.

11-3Razmislek in vrnitvene informacije

Ime in priimek
Kontaktne podatki (elektronski naslov, telefonska številka)
HVALA

Prosimo, povejte, koliko mislite, da veste o medgeneracijskem delu in povezovanju. Ocenite svoje znanje na začetku izobraževalnega dne in nato znova na koncu izobraževalnega dne. Ustrezno oceno obkrožite.

Nimam veliko znanja

1-2-3-4-5-6-7-8-9-10

Imam veliko znanja

Kako ocenjujete današnje izobraževanje? (označite s kljukico)

Slabo Razmeroma slabo Dobro Zelo dobro

Kako ocenjujete ustreznost in koristnost vsebine?

Slabo Razmeroma slabo Dobro Zelo dobro

Kako ocenjujete izvedbo in vsebino današnjega izobraževanja?

Slabo Razmeroma slabo Dobro Zelo dobro

Kaj bi lahko bilo bolje?

12-3Povejte nam ...

Nekaj, kar boste lahko uporabili pri svojem delu ...

Nekaj, česar ste se v tem dnevu naučili ...

Nekaj, za kar ste si želeli, da bi obravnavali, pa nismo ...

Nekaj, kar bi si želeli zapomniti si za zmeraj ...

Nekaj, kar imate namen uporabiti kot rezultat današnjega dne ...

Nekaj, kar bi nam radi še povedali ...

13-3 Kaj je oblika medgeneracijskega povezovanja?

Opredelitev

Oblika medgeneracijskega povezovanja poveže ljudi, da skupaj opravijo smiselne in za vse dobre dejavnosti, te pa izboljšajo medsebojno razumevanje in medsebojno spoštovanje generacij. Prispevajo k izgradnji trdnejših in bolj povezanih skupnosti.

Oblika medgeneracijskega povezovanja vključuje vse in temelji na pozitivnih virih, ki jih mladi in stari lahko ponudijo drug drugemu in drugim generacijam okrog njih.

Medgeneracijske dejavnosti so učinkovit način, kako obravnavati številna vprašanja, mnoga med njimi so ključna politična vprašanja, kot so denimo gradnja skupnosti dejavnih državljanov, spodbujanje dejavnega državljanstva, revitaliziranje sosesk in lajšanje družbene neenakosti, kar pomeni vključevanje marginaliziranih družbenih skupin.

Še ena definicija medgeneracijskih dejavnosti

»... Medgeneracijske dejavnosti potekajo kot projekti, kot posamezne dejavnosti ali dogodki, kjer se generacije pomešajo med seboj – kjer lahko starejši in mlajši, ki se sicer morda sploh ne bi srečali, doživijo povezovanje, počnejo stvari skupaj na pozitiven in ustvarjalen način. Medgeneracijske pobude lahko vključujejo dejavnosti, ki omogočajo premoščanje ovir – kulturnih, družbenih, institucionalnih pa tudi arhitekturnih ovir. Medgeneracijske dejavnosti ustvarjajo prostor za srečevanje starejših in mlajših, da se ti lahko spoznajo in vodijo skupne dejavnosti.

14-3 Evalvacijski kviz

Ali so trditve resnične ali napačne?

- glavni razlog za evalvacijo je, da dokažemo, da je nekaj bilo vredno denarja, ki smo ga vložili
- za evalvacijo so odgovorni le tisti, ki so zaposleni v posamezni organizaciji
- evalvacija je lahko tudi zastoj
- pilotnih projektov ni mogoče evalvirati, kajti nihče ne ve, kaj se bo v pilotnem projektu zares zgodilo
- evalvacija pomeni, da odkrijemo, kje se je »zalomilo«
- zato, da speljemo evalvacijo, moramo biti posebej usposobljeni
- evalvacijo je moč izvesti le na koncu projekta
- rezultate evalvacije je treba podati v poročilih tistim, ki evalvacijo od nas pričakujejo

Evalvacija oblik medgeneracijskega povezovanja

Sprašujemo se:

- kaj je namen evalvacije?
- kaj želimo spoznati?
- kdo bo udeležen v pripravi in izvedbi evalvacije?
- katere vidike dela bomo evalvirali, koga bomo vprašali za nasvet?
- kako bomo zbrali informacije?
- ali že obstajajo kakšne podobne oblike evalvacije?
- kako bomo uporabili evalvacijo in kdo jo bo uporabil?

0Povejmo, kaj je evalvacija

Gre za sistematično raziskovanje in presojo procesov, izkušenj, rezultatov. Evalvatorji so pozorni na cilje, vrednote, potrebe in vire, pri čemer je evalvacija več kot preprosto spremljanje in tako nemalokrat vključuje indikatorje uspešnosti. Pomeni skrbno presojo vrednosti in pomena posameznega pojava. Lahko je tudi zapletena, kajti do dobre presoje ni lahko priti. Evalvacija pomeni tudi razviti kriterije in standarde, takšne smiselne, ki spoštujejo opravljeno delo. Brez evalvacije, ki je nujni del slehernega izobraževanja, marsikaj lahko postane prava zmešnjava.

Izobraževalci v medgeneracijskem izobraževanju nenehno prilagajamo programe in tako moramo vedeti, če je tisto, kar počnemo, dobro ali ni dobro.

15-3Glosar evalvacije

V nadaljevanju je nekaj pojmov v povezavi z evalvacijo oblik medgeneracijskega povezovanja

Evalvacija pomeni vrednotenje ali presojo projekta na podlagi zbranih informacij o projektu.

Samo-evalvacija je tista evalvacija, za katero organizacija uporabi sovje ljudi ali udeležence v projektu. Uporabi njihove spretnosti za vsakdanje evalvacijskih dejavnosti v projektu.

Vodenje pomeni nenehno in redno zbiranje in zapisovanje informacij. Načrtno vodenje lahko da redne vrnitvene informacije, ki osvetlijo projekt in omogočijo, da se ta odvija po načrtu. Zbrane informacije se zrcalijo v evalvaciji.

Evalvacijska izhodišča so osnova za spremljanje projekta. Cilji projekta so spremembe, ki naj bi jih s projektom dosegli. Doseganje ciljev merimo z rezultati. Rezultati so snovni dosežki, ki jih načrtuje projektna organizacija za ciljno skupino.

Smotre merimo z nasledki projekta.

Učinkovitost je povezana z nasledki projekta in je povezana z vložkom v projekt. Projekti, kjer je malo denarnega vložka in kjer dosežemo pomembne nasledke, naredijo globok vtis na financerje projekta.

Kvantitativna evalvacija je informacija, ki opisuje, kaj se je zgodilo v projektu, na primer, kje in kdaj, s kom in kako pogosto.

Kvalitativna evalvacija - gre za informacije, ki pokažejo zakaj in na kakšen način je projekt vpliva na posameznike ali skupnosti, pokaže, kaj se je v posameznikih ali skupnostih spremenilo.

Formativna in sumativna evalvacija. Formativna evalvacija se zgodi sredi projekta, pomaga nam prepoznati težave, pa tudi pozitivne plati projekta. Sumativno evalvacijo izvedemo na koncu projekta.

Ključni indikatorji uspešnosti. Ključne indikatorje najpogosteje uporabljajo javni organi. Ključni indikatorji obsegajo indikatorje rezultatov in indikatorje nasledkov.

Potrebujete več pomoči?

Obstajajo številni vodniki po evalvaciji.

17-3 Podatki iz evalvacije

Kaj je evalvacija?

Evalvacija je zbiranje dokazov, s katerimi merimo vrednost in kakovost medgeneracijskega projekta, tako da pokažemo:

Kaj deluje in zakaj deluje?

Kaj ne deluje in zakaj ne deluje?

Kaj smo storili za udeležence?

Kaj se je zaradi oblike medgeneracijskega sodelovanja spremenilo pri posameznikih, skupinah, širši skupnosti?

Česa se je naučilo osebje in česa so se naučili prostovoljci?

Koliko uspešni smo bili pri porabi denarnih sredstev?

Kaj bi prihodnjič naredili drugače?

Evalvacija ni zgolj opis tega, kar se je zgodilo. Je način zbiranja dokazov in je analiza dokazov, s čimer drugim pokažemo, v kolikšni meri je projekt izpolnil pričakovanja. Najboljša evalvacija je kar se da iskrena in poštena. Pokazati mora, da ste se česa naučili iz storjenih napak.

Zakaj je evalvacija pomembna?

Evalvacija je pomembna iz treh razlogov. Zaradi evalvacije boste zvedeli,

da ste se resnično potrudili za vse udeležene,

da ste kar se da odgovorno uporabili vire, ki jih imate na razpolago,

da ste se marsičesa naučili iz evalvacijskih procesov.

Evalvacijo lahko uporabite, da

prepričate predpostavljene in financerje, da bodo še v naprej podpirali vaše delo,

spreminjate javno mnenje in vplivate na oblikovanje javnih politik,

ustvarite podlago za prijavo na naslednje razpise.

18-3Še več ...

Potrebno je ločiti rezultate, vrnitvene informacije o zadovoljstvu udeležениh v projektu in nasledke.

Rezultati so dejavnosti, storitve in izdelki vaše organizacije v povezavi s projektom medgeneracijskega povezovanja. Rezultati lahko vključujejo delo ključnih oseb v projektu, skupinska delovna srečanja, dajanje nasvetov in informacij.

Vrnitveno informacijo o zadovoljstvu udeležениh v projektu pridobimo tako, da udeležene sprašujemo o različnih vidikih svojih dejavnosti, storitev ali proizvodov. Sprašujemo jih, denimo, o tem, ali so zadovoljni s krajem ali časom izvajanja oblike medgeneracijskega povezovanja ...

Rezultati in vrnitvena informacija o zadovoljstvu udeležениh v projektu je pomembna, ker nam pomaga izboljšati storitve.

Nasledki projekta

Obravnava nasledkov projekta poteka nenehno. Njen namen je izboljšati storitve na temelju dejanskih podatkov o dosežkih. Vaša organizacija mora sebi in drugim pojasniti:

Kaj želi doseči, kaj želi doseči s posamezno dejavnostjo, storitvijo ali programom,

kako meri nasledke. Nasledke mora zapisati sistematično tako, da jih je kasneje moč združiti in primerjati.

Kako združuje in analizira zbrane podatke in česa se je naučila iz zbranih podatkov

Kako doseči spremembe

Kako načrtuje in izvaja spremembe pri svojem delu

Informacije o nasledkih lahko predstavimo financerjem in pokažemo uspešnost svoje storitve

Bistveni cilj tovrstnega evalviranja je omogočanje učenja inboljšanja storitev.

19-3 Evalvacijske dejavnosti

Te skupinske dejavnosti smo pripravili z namenom, da naredite evalvacijo medgeneracijskih projektov. Pri tem je potrebno upoštevati cilje, smotre, načrtovanje, vodenje in evalviranje dejavnosti. Sprašujemo se: čemu evalviramo posamezen projekt, kdaj se proces evalvacije prične, komu proces evalvacije koristi in na kakšen način.

Evalvacija se lahko nanaša na posamezne vidike:

Opredelitve oblike medgeneracijskega povezovanja

Povezovanja ciljev, smotrov, namena projekta

Razlik med vodenjem projekta in evalvacijo

Različnih metod evalvacije

Prevzemanja odgovornosti za medgeneracijski projekt

Predstavljanje rezultatov evalvacije, rabe rezultatov evalvacije za načrtovanje naslednjih korakov v projektu ali novih projektov

Različni načini evalviranja projektov

Obstojajo različne metode zbiranja informacij, ki jih lahko uporabimo v evalvaciji

Sprašujemo se, katera med njimi nam lahko prinese najbolj koristne informacije in zakaj.

Kdo je odgovoren za evalvacijo

Obrnite sena celo skupino, sprejmite njihove koristne predloge in okrog teh predlogov sprožite razpravo. Določite, kdo bo odgovoren za zbiranje posameznih podatkov in na kakšen način je evalvacija lahko koristna.

Predstavitev evalvacije

Delo v majhnih ali velikih skupinah. Rezultati evalvacije so morda potrebi, ker as k temu zavezuje pogodba ali zato, ker je posamezne rezultate in posamezne informacije potrebno predstaviti na določen način. Naštejte možne načine predstavitve evalvacije.

20-3Študija primera

Kraj: skupnost, kjer so hiše starejših prebivalcev in pripadajoči parkirni prostor blizu osnovne šole. Lokalna skupnost ima tudi avtobusno postajališče in na vogalu ulice majhno trgovino. Ta prostor lahko postane varen in ustvarjalen prostor za vse člane skupnosti.

Situacija:

- sredstva za lokalne storitve za mlade so se zmanjšala
- število otrok in mladih se je povečalo
- poročilo o delovanju osnovne šole se je izboljšalo in je doživelo javno objavo
- v tej krajevni skupnosti obstajajo klubi, kjer se je moč srečati ali pisati domače naloge
- na robu območja so opuščeni industrijski objekti, ki bi jih bilo moč uporabiti v nove namene
- več novih in različnih družin se je priselilo v območje
- na tem območju živijo številne stare družine, sestavljene iz treh, včasih tudi štirih generacij

Navedeno lahko štejemo za pozitivna dejstva, vendarle se tisti, ki že nekaj časa živijo v tej lokalni skupnosti, počutijo ogrožene. Vse več je brezdelnih otrok, ki se potikajo naokrog. Vlada strah in vladajo negativne reakcije med ljudmi.

Lokalna cerkev bi rada postavila projekt medgeneracijskega povezovanja. Njeni prostovoljci so stopili v stik z učitelji, in ti so pristali na sodelovanje pod pogojem, da jim cerkveni prostovoljci prikažejo koristi od tovrstnega povezovanja. Cerkveni prostovoljci so sestavili seznam takšnih koristi in pozitivnih učinkov. Omenili so tudi klub obšolskih dejavnosti za vse starosti, klub, kjer bi učenci lahko pisali domače naloge, hkrati pa bi v takšnem klubu imeli priložnost za druženje ob kozarcu soka. Imeli pa bi tudi priložnost, da razvijajo nove spretnosti.

Na kakšen način bi bilo moč ta projekt evalvirati?

21-3Uporaba dokazov

V nadaljevanju je nekaj dokazov, ki smo jih zbrali v času trajanja projekta. Kaj posamezni primeru prikazujejo? Ali bi lahko vse primere uporabili za evalvacijo.

Meni je bilo zelo všeč. Naredil sem tri izdelke iz keramike. Še nikoli nisem naredil česa podobnega.	Navzočih je bilo 30 udeležencev. 50 % od teh je bilo starejših od 50 let. 10 % udeležencev je bilo v starostni kategoriji 20 do 30let. 40 % udeležencev je bilo mlajših od 16 let.
Spoznal sem prijatelja.	30 udeležencev je bilo navzočih pri desetih projektih srečanjih.
Vpisal sem se, da dokončam maturo.	Šel sem na sestanek četrtne skupnosti in skušal sem prepričati, da bi zaprli kulturno društvo mladih.
Srečnejši sem in lažje se znajdem v skupini.	Zdaj sem vesel, da lahko pridem sem enkrat na teden.
Včasih me je zares skrbelo. Ti mladi ljudje, ki se brezdolno potikajo naokrog. Zdaj pa nekatere med njimi poznam in to mi je v pomoč.	Trije keramični tečaji po 3 EUR na uro. Oblikovalec tekstilij, tri srečanja skupaj 210 EUR. Ustvarjalno pisanje, tri srečanja 100 EUR.
Župan je otvoril slovesno prireditev. Udeležencev je bilo sto. Zanimalo jih je, kako je bil projekt izveden.	Občina je bila obveščena o projektu in bi bila pripravljena finančno podpreti podoben projekt.
Društvo za preprečevanje nasilja nad starejšimi je zaprosilo za več informacij o projektu.	Petra sem naučil, kako poslati sporočilo po prenosnem telefonu. Vesel je bil. Ob tem sem se dobro počutil.
Andrej nam je povedal, da se ljudje ne upajo iz stanovanj, ker zganjamo takšen hrup.	Nisem vedel, da starejši ljudje radi hodijo po nakupih. Smo se pogovarjali o oblačilih in drugih rečeh. Mislim, da imamo več skupnega, kot se zdi.

22-3 Evalvacija vplivnosti oblik medgeneracijskega povezovanja

Izberite štiri odgovore, za katere mislite, da so najpomembnejši v povezavi z evalvacijo medgeneracijskega dela in povezovanja

1. Pozitivno razmišljam o svojem življenju
2. Pozitivno razmišljam o staranju
3. Srečnejši sem
4. Telesno sem bolj dejaven
5. Sodelujem z drugimi in se družim z različnimi generacijami
6. Zdi se mi, da sem naše skupne točke z drugimi generacijami
7. Počutim se vključen v skupnost
8. Imam boljši dostop do trga dela
9. Čutim, da je moja lokalna skupnost varna
10. Pogovarjam se z drugimi ljudmi različnih generacij iz svoje lokalne skupnosti

